

Årsredovisning 2002

DEL 2

Sjunde AP-fonden

INNEHÅLL

Årsberättelse för Premiesparfonden	3
Revisionsberättelse för Premiesparfonden	8
Årsberättelse för Premievals-fonden	9
Revisionsberättelse för Premievals-fonden	14
Årsredovisning för Sjunde AP-fonden	15
Revisionsberättelse för Sjunde AP-fonden	20

Årsberättelse 2002 • Premiesparfonden

Förvaltningsberättelse

Vad är Premiesparfonden?

I det allmänna pensionssystemet ingår att en del av pensionsavgiften avsätts till s.k. premiepension och förvaltas i värdepappersfonder efter individuella val av pensionspararna. För de personer som avstår från att välja någon annan fond placeras pensionsmedlen i Premiesparfonden, som fungerar på samma sätt som en värdepappersfond. Premiesparfonden förvaltas av den statliga myndigheten Sjunde AP-fonden, som i detta sammanhang fungerar som ett fondbolag. Premiesparfonden är avsedd enbart för premiepensionsmedel och är inte öppen för annat sparande. Bestämmelser om Sjunde AP-fonden och Premiesparfonden finns i lagen (2000:192) om allmänna pensionsfonder (AP-fonder).

In- och utflöde av kapital

Under år 2002 tillfördes Premiesparfonden ytterligare kapital, när premiepensionsmedel för år 2000 fördelades på fonder. Totalt tillfördes fonden drygt 6,3 miljarder kronor, varav 180 miljoner kronor kom från förstagångsväljare. Av förstagångsväljarna avstod 86 % (med 84 % av det totalt placerade kapitalet) från att aktivt välja någon annan förvaltare och fick därmed sina premiepensionsmedel placerade i Premiesparfonden. Vidare tillfördes fonden kapital genom att Premiepensionsmyndigheten (PPM) återinvesterade rabatten på förvaltningsavgiften. Totalt ökade fondkapitalet genom köp av andelar under år 2002 med cirka 6,5 miljarder kronor.

Utfloppet av kapital genom inlösen av andelar på grund av att premiepensionssparare bytte till andra fonder var under år 2002 begränsat. Sammanlagt uppgick utfloppet till 271 miljoner kronor.

Vid utgången av år 2002 hade 2 017 331 personer premiepensionsmedel med ett sammanlagt marknadsvärde på drygt 18,6 miljarder kronor placerade i Premiesparfonden. Detta motsvarade 31,5 % av det totala premiepensionskapitalet, vilket gjorde fonden till den klart största inom premiepensionssystemet.

Ändrade fondbestämmelser

Finansinspektionen godkände den 20 mars 2002 ändringar av fondbestämmelserna för Premiesparfonden. Den viktigaste ändringen innebar att det blev möjligt att placera upp till 10 % av tillgångarna i onoterade finansiella instrument. I övrigt innebar ändringarna att listan över tillåtna länder för placeringar utökades och att limiten för värdepapperslån höjdes. Dessutom gjordes några formella och redaktionella ändringar i bestämmelserna.

Mål och placeringsinriktning

Fondmedlen placeras med inriktning att uppnå långsiktigt hög avkastning. Med den utgångs-

punkten skall den totala risknivån i fondens placeringar vara låg. Målet är att totalavkastningen under löpande femårsperioder motsvarar minst genomsnittet av samtliga fonder som deltar i premiepensionssystemet, men med lägre risk. Medlen fördelas mellan olika tillgångsslag, mellan olika geografiska marknader samt inom tillgångsslag så att god riskspridning uppnås.

Fondens medel placeras i aktier och aktierelaterade instrument samt i räntebärande finansiella instrument. Placeringar får ske i fondpapper och andra finansiella instrument som är eller inom ett år från emissionen avses bli noterade vid börser eller auktoriserade marknadsplatser i länderna inom EES samt Polen, Ryssland, Schweiz, Slovenien, Tjeckien, Turkiet, Ungern, Australien, Filippinerna, Hong Kong, Indien, Indonesien, Israel, Japan, Jordanien, Kina, Korea, Malaysia, Nya Zeeland, Pakistan, Singapore, Taiwan, Thailand, Egypten, Marocko, Sydafrika, Argentina, Brasilien, Chile, Colombia, Peru, Venezuela, Mexico, Kanada och USA. Placeringar får ske även i fondpapper och andra finansiella instrument som är föremål för regelbunden handel vid annan reglerad marknad som är öppen för allmänheten i nämnda länder. Till högst 10 % av fondens värde får placeringar göras i andra fondpapper och finansiella instrument än de som angivits tidigare.

Optioner och terminskontrakt får användas i syfte att effektivisera förvaltningen eller att skydda fondens tillgångar mot kurs- och valutaförlust.

Ändrad strategisk tillgångsfördelning

Förvaltningen av Premiesparfondens tillgångar styrs av en normportfölj. Den visar den långsiktiga fördelningen av fondens olika tillgångsslag, uttryckt som andel av fondens totala marknadsvärde. Normportföljen är utformad så att det fastställda förvaltningsmålet skall uppnås. Till grund för beslutet om normportfölj ligger en omfattande s.k. ALM-studie (Asset Liability Modelling). Under det första halvåret 2002 utfördes ett arbete med att undersöka om placeringar i ytterligare tillgångsslag utöver börsnoterade aktier och räntebärande instrument kunde innebära fördelar för Premiesparfonden. Den tidigare genomförda ALM-studien kompletterades därför med tillgångsslagen hedgefonder och private equityfonder.

Hedgefonder är inget enhetligt begrepp, men ett gemensamt drag är att de syftar till att ge en stabil positiv avkastning oavsett om den underliggande marknaden (t.ex. aktiemarknaden eller obligationsmarknaden) går upp eller ned. För att uppnå detta används olika strategier och ett brett spektrum av finansiella instrument. Hedgefondernas avkastning samvarierar endast i liten utsträckning med avkastningen på aktier och

räntebärande placeringar. Ett inslag av hedgefonder kan därför bidra till att minska variationen i avkastning, dvs. risken, i en värdepappersportfölj med olika tillgångsslag.

Private equityfonder är ett samlingsnamn för fonder med placeringar i onoterade företag som befinner sig i olika utvecklingsstadier. Ofta görs placeringar på upp till 10 - 15 års sikt i företag som befinner sig i tidiga utvecklingsfaser. Skickliga förvaltare har kunnat uppvisa mycket god avkastning på långsiktiga placeringar i onoterade företag. Ett inslag av private equityfonder kan därför bidra till att öka avkastningen i en värdepappersportfölj med olika tillgångsslag. Private equityfondernas avkastning visar visserligen en större samvariation med aktiemarknaden än vad hedgefonder gör, men kan ändå i viss mån bidra till utjämning av avkastningsvariationer i en värdepappersportfölj med olika tillgångsslag.

Den uppdaterade ALM-studien visade på fördelar med att inkludera dessa båda tillgångsslag i Premiesparfondens normportfölj. Vidare konstaterades att riskerna med de båda tillgångsslagen skulle kunna reduceras genom s.k. fond-i-fondplaceringar. Det innebär att placeringar görs i fonder som i sin tur placerar i ett antal andra hedgefonder respektive private equityfonder. På så sätt sprids riskerna med varje enskild placering. Efter förhandlingar med ett antal förvaltare av hedgefonder och private equityfonder stod det också klart att Sjunde AP-fondens övriga krav kunde uppnås. Dessa krav gällde bl.a. legal struktur, marknadsvärderingstidpunkter, möjlighet att avyttra andelar samt miljö- och etikhänsyn i placeringarna.

Hedgefonder och private equityfonder har oftast formen av kommanditbolag eller liknande utländska bolagsformer (limited partnerships). Eftersom Sjunde AP-fonden har ställt särskilda krav, har det i många fall krävts speciella lösningar för att möta dessa krav. Vidare har Sjunde AP-fonden ställt kravet att de direkta placeringarna inte får gå via s.k. skatteparadis. Detta har lett till att huvuddelen av placeringarna i hedgefonder och private equityfonder kanaliseras genom särskilt bildade svenska kommanditbolag i vilka Premiesparfonden och Premievals-fonden är kommanditandelsägare.

Årsberättelse 2002 • Premiesparfonden

För att inkludera alternativa placeringar ändrades den strategiska tillgångsfördelningen till följande, uttryckt som andel av fondens totala marknadsvärde (tidigare tillgångsfördelning anges inom parentes):

Aktier	82 %	(90 %)
varav svenska	17 %	(25 %)
varav utländska	65 %	(65 %)
Räntebärande placeringar	10 %	(10 %)
varav svenska realränteobligationer	9 %	(9 %)
varav likvida räntepaceringar ("kassa")	1 %	(1 %)
Alternativa placeringar	8 %	(0 %)
varav private equityfonder	4 %	(0 %)
varav hedgefonder	4 %	(0 %)

Förändringen av normportföljen skedde successivt från och med juni månad och var till större delen genomförd vid utgången av år 2002.

De utländska aktierna i normportföljen fördelas efter de olika delmarknadernas tyngd i den globala aktiemarknaden.

Valutasäkring

Aktieplaceringar i euro, brittiska pund, US-dollar och japanska yen kurssäkras genom valutaterminkontrakt till 50 % av marknadsvärdet. Placeringar i private equityfonder i euro, brittiska pund och US-dollar kurssäkras genom valutaterminkontrakt till 50 % av det värde som de tas upp till vid NAV-kursberäkning. Hedgefondsplaceringar i euro, brittiska pund och US-dollar kurssäkras genom valutaterminkontrakt till 100 % av det värde som de tas upp till vid NAV-kursberäkning. Övriga placeringar i utländska valutor kurssäkras inte.

Aktiv förvaltning och indexförvaltning

Med aktiv förvaltning menas att placeringarna avviker från marknadens genomsnitt i syfte att nå högre avkastning. Indexförvaltning innebär att placeringarna följer genomsnittet på marknaden (index) så nära som möjligt. Då blir också avkastningen i nivå med marknadens genomsnitt. Aktiv förvaltning har valts på de marknader där sådan förvaltning kan förväntas ge bättre resultat än indexförvaltning med hänsyn taget till kostnadsskillnaderna mellan förvaltningsformerna. Följande förvaltningsstruktur tillämpas:

Realräntepaceringar: Indexförvaltning

Aktieplaceringar:

Andel i % av aktieplaceringar på respektive marknad

Marknad	Aktiv förvaltning	Indexförvaltning
Sverige	75	25
Europa	50	50
Amerika	0	100
Japan	100	0
Sydostasien/Oceanien	100	0

Intern och extern förvaltning

Med intern förvaltning menas att placeringsbesluten fattas av egna anställda förvaltare. Med extern förvaltning menas att placeringarna görs av särskilt anlitade utomstående kapitalförvaltare, ofta större specialiserade firmor. Sjunde AP-fonden sköter genom intern förvaltning alla räntebärande placeringar och huvuddelen av den svenska aktiva aktieförvaltningen samt valutasäkring. För global indexförvaltning av aktier, aktiv aktieförvaltning i utlandet och en mindre del av den svenska aktiva aktieförvaltningen samt för hedgefonder och private equityfonder anlitas externa förvaltare.

Följande externa förvaltare anlitas:

State Street Global Advisors, London (hela den globala indexförvaltningen av aktier).
Nomura Asset Management, London/Tokyo (hela den aktiva aktieförvaltningen i Japan).
CDC IXIS Asset Management, Paris (hälften av den aktiva aktieförvaltningen i Europa).
Goldman Sachs Asset Management International, London (hälften av den aktiva aktieförvaltningen i Europa).
B. Carlson Investment Management, Stockholm (20 % av den aktiva aktieförvaltningen i Sverige).
Schroder Investment Management, Singapore (hela den aktiva aktieförvaltningen i Sydostasien/Oceanien).
EIM, Nyon, Schweiz (hälften av hedgefondsplaceringarna).
K2 Advisors, New York (hälften av hedgefondsplaceringarna).
Pantheon Ventures, San Francisco/London (delar av private equityfondsplaceringarna).
LGT (Castle Private Equity), Zürich (delar av private equityfondsplaceringarna).
Harbourvest Partners, Boston/London (delar av private equityfondsplaceringarna).
Hamilton Lane Advisors, Philadelphia (delar av private equityfondsplaceringarna).

Miljö- och etikhänsyn i placeringsverksamheten

I placeringsverksamheten skall Sjunde AP-fonden ta miljö- och etikhänsyn utan att göra avkall på det övergripande målet om hög avkastning. Det sker på så sätt att placeringar görs endast i företag som enligt fondens bedömning på ett godtagbart sätt följer kraven i de internationella konventioner som Sverige har undertecknat. För företag i Sverige krävs dessutom att de följer svensk lag. De konventioner som avses är främst

- konventioner om de mänskliga rättigheterna
- barnkonventionen
- ILO-konventionerna
- internationella miljökonventioner
- konventioner mot mutor och korruption.

Placeringar är möjliga i totalt 2000 – 2500 företag över hela världen. Samtliga dessa företag granskas utifrån de angivna principerna. Placeringar tillåts inte i de företag som underkänns vid en sådan granskning. Uteslutning av ett före-

tag från placeringar av Sjunde AP-fonden gäller under fem år efter det att

- dom avkunnats i domstol, eller
- dokument publicerats av offentlig övervakare av internationell konvention där hänvisning skett till företaget, eller
- företagsledningen erkänt brott.

Om ett företag visar på att åtgärder vidtagits för att komma till rätta med påtalade missförhållanden, kan styrelsen efter rekommendation från den konsultfirma som anlitas för att utföra granskningen och efter särskild prövning besluta att uteslutningen skall upphöra efter kortare tid än fem år.

Vid alternativa placeringar i hedgefonder och private equityfonder gäller att förvaltaren så långt det är möjligt försäkras sig om att Sjunde AP-fondens policy för miljö- och etikhänsyn i förvaltningen tillämpas i så stor del av de underliggande placeringarna som möjligt.

Förändringar i listan över otillåtna placeringar beslutas två gånger om året. Under år 2002 har följande företag varit uteslutna från Premiesparfondens placeringar. Inom parentes anges i vilka länder aktier i respektive företag handlas.

BHP Billiton (Australien, Storbritannien)
BP Amocco (Storbritannien)
Bridgestone (Japan) t.o.m. september 2002
Chartered Semiconductor Manufacturing (Singapore)
Chevron (USA)
Coca Cola (USA, Mexico och Australien)
Esselte (Sverige) t.o.m. september 2002
Exxon Mobil (USA)
Formosa Chemical & Fiber (Taiwan)
Formosa Plastics (Taiwan)
General Motors (USA) t.o.m. september 2002
Goodyear (USA)
Hyundai (Korea) fr.o.m. oktober 2002
Kia Motors (Korea) fr.o.m. oktober 2002
Imperial Chemical Industries (Storbritannien)
ITT (USA) t.o.m. september 2002
Johnson Controls (USA)
Kookm (Korea) fr.o.m. oktober 2002
Korea Telecom (Korea) fr.o.m. oktober 2002
Liz Claiborne (USA) fr.o.m. oktober 2002
Matsushita (Japan)
Mitsumi Electric (Japan)
NTL House (Japan) fr.o.m. oktober 2002
Nestlé (Schweiz)
Nike (USA) fr.o.m. oktober 2002
Omron (Japan)
Pacific Dunlop (Australien) t.o.m. september 2002
Petrobras (Brasilien)
Posco (Korea)
Rio Tinto (Storbritannien och Australien)
Samsung (Korea) fr.o.m. oktober 2002
Sanyo (Japan) fr.o.m. oktober 2002
SAS (Sverige) fr.o.m. oktober 2002
Sears (USA och Canada)
Siemens (Tyskland)
Standard Chartered (Storbritannien)

Årsberättelse 2002 • Premiesparfonden

Sumitomo Metal Mining (Japan)
 Talisman Energy (Canada)
 Target (USA)
 Texaco (USA)
 Thales (Frankrike)
 Thomson Multimedia (Frankrike)
 Total Fina (Frankrike)
 Tyco International (Storbritannien m.fl.)
 Unilever (Nederländerna och Storbritannien)
 Unocal (USA)
 Wal-Mart (USA och Mexico)

Förvaltningsavgift

Premiesparfonden betalar till Sjunde AP-fonden en förvaltningsavgift som uppgår till 0,5 % per år av fondens förmögenhet. Avgiften belastar fonden varje dag med 1/365-del av den för helt år beräknade avgiften. Avgiften avser kostnader för förvaltning, administration, redovisning, förvaring av värdepapper, information och tillsyn m.m.

Enligt avtal med Premiepensionsmyndigheten (PPM) lämnar Sjunde AP-fonden till PPM en rabatt på förvaltningsavgiften. För rabatten köper PPM nya andelar i fonden för premiepensionsspararnas räkning. Rabattens storlek beror på dels avgiftens storlek, dels hur stort kapital som förvaltas i fonden. Eftersom kapitalet i Premiesparfonden är stort blir rabatten betydande. För pensionsspararna innebär detta, att nettoavgiften efter rabatt för närvarande är 0,16 %. Transaktionskostnader såsom courtage till mäklare och avgifter till depåbanker för värdepapperstransaktioner belastar Premiesparfonden direkt och ingår inte i förvaltningsavgiften.

Avkastning

Avkastningen i Premiesparfonden under år 2002 var - 26,7 %. Risken, mätt som standardavvikelse, var 18,5 %.

Målet för Premiesparfonden är att avkastningen under löpande femårsperioder motsvarar minst genomsnittet för samtliga fonder som deltar i premiepensionssystemet, men med lägre risk. Jämförelsen med övriga fonder i pensionssystemet avser det kapitalvägda genomsnittet för samtliga fonder som är öppna för aktiva val i premiepensionssystemet. Vikterna motsvarar den andel av premiepensionskapitalet som är placerat i respektive fond. Risken mäts som standardavvikelse i Premiesparfondens avkastning och jämförs med volatiliteten i övriga fonder sammantaget. Premiepensionssystemet startade under hösten 2000. Någon utvärdering för en hel femårsperiod kan därför inte göras. Under år 2002 var PPM-genomsnittets avkastning - 33,1 % och risken 20,4 %. Målet för Premiesparfonden uppfylldes alltså för år 2002. Under hela perioden från fondens start till utgången av år 2002 var avkastningen i Premiesparfonden - 38,3 % och risken 17,8 %. Under samma period var avkastningen för PPM-genomsnittet - 45,4 % och risken 20,1 %. Även för denna period är alltså målet för Premiesparfonden uppfyllt.

Avkastningen i Premiesparfonden mäts också mot ett särskilt jämförelseindex. Under år 2002 uppgick jämförelseindexets avkastning till

- 25,6 %. Avkastningen i Premiesparfonden nådde alltså inte upp till jämförelseindexet under året.

Jämförelseindex

Jämförelseindex utgörs av ett sammanvägt index för de olika delportföljernas jämförelseindex efter respektive delportföljs vikt i normportföljen. Hänsyn tas därvid till den tillämpade valuta-säkring. Följande jämförelseindex används:

Svenska aktier	SIX-RXA (till och med den 31 juli 2002) SBX Stockholmsbörsens benchmarkindex (från och med den 1 augusti 2002)
Utländska aktier	
Europa	FTSE All World Index Europe exkl. Ryssland och Turkiet
Amerika	FTSE World Index Americas
Japan	FTSE World Index Japan
Sydostasien/Oceanien	FTSE World Index Asia Pacific exkl. Japan
Private equity	FTSE All World Index
Hedgefonder	Index byggt på STIBOR dagslåneränta
Realränteobligationer	OMRX-REAL
Likvida ränteplaceringar	Index byggt på STIBOR dagslåneränta

Fondens tio största innehav i % av fondkapitalet

(exkl. placeringar i hedgefonder och private equityfonder)

Svenska staten realränteobligation 3105	3,3
Svenska staten realränteobligation 3104	2,5
Svenska staten realränteobligation 3101	2,1
Svenska staten realränteobligation 3102	2,0
Astra Zeneca	1,7
Hennes & Mauritz	1,4
Ericsson	1,3
Microsoft	1,3
Stockholmsleder realränteobligation	1,3
Nordea	1,2
Summa tio största innehav	18,1

Placeringarnas geografiska fördelning i % av fondkapitalet

Amerika	39
Sverige	34
Övriga Europa	18
Japan	6
Sydostasien och Oceanien	3
Summa	100

Årsberättelse 2002 • Premiesparfonden

Nyckeltal	2002-12-31	2001-12-31	2000-12-31
Fondförmögenhet (kr)	18 652 106 412	19 049 366 918	15 515 814 074
Antal andelar	308 322 102,5321	229 974 474,9307	167 572 937,6262
Andelskurs (kr)	60,48	82,81	92,59
Förvaltningsavgift (Tkr)	104 816	89 386	6 247
Totalavkastning Premiesparfonden (%)	-26,7	-10,6	-7,4
Totalavkastning Jämförelseindex (%)	-25,6	-10,6	-6,7
Totalavkastning PPM-index (%)	-33,1	-10,6	-
Totalrisk Premiesparfonden (standardavvikelse, %)	18,5	16,6	-
Totalrisk Jämförelseindex (standardavvikelse, %)	18,7	16,6	-
Totalrisk PPM-index (standardavvikelse, %)	20,4	19,8	-
Sharpekvot	-1,6	-	-
Aktiv risk (%)	1,9	-	-
Informationskvot	-0,6	-	-
Omsättningshastighet (%)	28,8	28,4	-
Kostnader			
Förvaltningsavgift före PPM-rabatt (%)	0,50	0,50	-
Förvaltningsavgift efter PPM-rabatt (%)	0,16	0,17	-
Totalkostnadsandel (TKA) före PPM-rabatt (%)	0,67	0,73	-
Totalkostnadsandel (TKA) efter PPM-rabatt (%)	0,33	0,40	-
Transaktionskostnader (Tkr)	19 969	26 677	-
Transaktionskostnad, andel av omsättning (%)	0,11	0,12	-

Förklaringar

PPM-index: Visar det kapitalvägda genomsnittet för samtliga fonder inom PPM-systemet som är öppna för aktiva val. Vikterna motsvarar den andel av premiepensionskapitalet som är placerat i respektive fond.

Sharpekvot: Ett riskjusterat avkastningsmått som anger avkastningen per enhet risk (risk=standardavvikelse). Sharpekvoten beräknas som portföljvinst minus den riskfria räntan dividerad med standardavvikelsen. Exempel: Om årsavkastningen är 10 %, den riskfria räntan 4 % och standardavvikelsen 15 %, blir Sharpekvoten $((10-4)/15)=0,4$. Det betyder att vi erhåller 0,4 % avkastning per enhet risk.

Aktiv risk: Ett mått på hur mycket en portfölj avviker från sitt jämförelseindex. Den dagliga avkastningen för en portfölj jämförs med den dagliga avkastningen för motsvarande index. Standardavvikelsen för denna differens är ett mått på den aktiva risken. Ju lägre standardavvikelsen är, desto lägre är den aktiva risken. En låg aktiv risk innebär att de enskilda värdepappernas vikter i portföljen är ungefär lika stora som värdepappernas vikter i index. Avkastningen för en portfölj med låg aktiv risk kommer med stor sannolikhet att vara av samma storlek som avkastningen för index. En hög aktiv risk innebär att de enskilda värdepappernas vikter i portföljen avviker från vikterna i index. Avkastningen för en portfölj med hög aktiv risk kan vara avsevärt större eller mindre än avkastningen för index.

Informationskvot: Ett mått på om risktagandet som visas av den aktiva risken har givit ett positivt bidrag till portföljens avkastning. En positiv informationskvot säger att portföljen har haft en högre avkastning än index. Ju större positivt tal, desto större överavkastning (portföljens avkastning - index avkastning) per enhet risk. Är informationskvoten negativ har portföljens avkastning varit lägre än index. Informationskvoten beräknas genom att portföljens relativa avkastning delas med portföljens aktiva risk. Med portföljens relativa avkastning menas portföljens avkastning under den aktuella perioden minus index avkastning under samma period.

Årsberättelse 2002 • Premiesparfonden

Balansräkning

Samtliga belopp i tusentals kronor	2002-12-31		2001-12-31	
Tillgångar				
Finansiella instrument med positivt marknadsvärde (not 1)	18 322 200	98,2%	18 931 110	99,4%
Bank och övriga likvida medel	339 490	1,8%	104 356	0,5%
Övriga kortfristiga fordringar	17 433	0,1%	400 216	2,1%
Summa tillgångar	18 679 123	100,1%	19 435 682	102,0%
Skulder				
Finansiella instrument med negativt marknadsvärde (not 2)	15 449	0,1%	38 126	0,2%
Övriga kortfristiga skulder	11 568	0,0%	348 189	1,8%
Summa skulder	27 017	0,1%	386 315	2,0%
Fondförmögenhet (not 3)	18 652 106	100,0%	19 049 367	100,0%
Poster inom linjen (not 12)	1 476 701	7,9%	1 123 567	5,9%

Resultaträkning

Samtliga belopp i tusentals kronor	2002	2001
Intäkter och värdeförändring		
Värdeförändring på aktierelaterade instrument (not 4)	-8 190 571	-1 698 912
Värdeförändring på ränterelaterade instrument (not 5)	243 164	52 905
Ränteintäkter (not 6)	228 733	228 719
Utdelningar (not 7)	362 370	216 390
Valutavinsten och -förluster netto (not 8)	833 294	-407 550
Övriga intäkter (not 9)	2 197	227
Summa intäkter och värdeförändring	-6 520 813	-1 608 221
Kostnader		
Förvaltningskostnad (not 10)	-104 816	-89 386
Övriga kostnader (not 11)	-3 185	-7 635
Summa kostnader	-108 001	-97 021
Årets resultat	-6 628 814	-1 705 242

Redovisningsprinciper

Årsberättelsen för fonden har upprättats enligt Finansinspektionens föreskrifter och Fondbolagens Förenings rekommendationer för redovisning av värdepappersfonder.

Finansiella instrument värderas till verkligt värde. För finansiella instrument noterade på en auktoriserad börs sker värdering kl. 16.00 till senaste betalkurs. För onoterade innehav görs en försiktig beräkning av verkligt värde. Vid beräkning av realisationsvinster och realisationsförluster används genomsnittsmetoden. Utlånade värdepapper redovisas fortsatt i balansräkningen samt tas upp som ställd pant inom linjen. Erhållna och upplupna premier redovisas som ränteintäkt.

Skatt

Premiesparfonden är inte skattskyldig i Sverige. För placeringar i utlandet kan i vissa fall finnas skattskyldighet i form av s.k. definitiv källskatt på utdelningar.

I den tryckta årsberättelsen har noter till resultat- och balansräkning utelämnats. Notbilagan kan beställas från Sjunde AP-fonden.

Årsberättelse 2002 • Premiesparfonden

Revisionsberättelse

för Sjunde AP-fonden Premiesparfonden

Org nr 504400-8182

I egenskap av revisorer i Sjunde AP-fonden har vi granskat årsberättelsen för Premiesparfonden för år 2002. Granskningen har utförts i enlighet med god revisionssed i Sverige.

Årsberättelsen är upprättad enligt lagen om allmänna pensionsfonder samt de bestämmelser i lagen om värdepappersfonder som särskilt anges i lagen om allmänna pensionsfonder. Årsberättelsen ger därmed en rättvisande bild av fondens resultat och ställning i enlighet med god redovisningssed i Sverige.

Vid granskningen har inte framkommit anledning till anmärkning beträffande årsberättelsen.

STOCKHOLM DEN 13 FEBRUARI 2003

ANNA HESSELMAN
Auktoriserad revisor
Förordnad av regeringen

ANDERS BÄCKSTRÖM
Auktoriserad revisor
Förordnad av regeringen

LENA HEDLUND
Auktoriserad revisor
Förordnad av Finansinspektionen

Årsberättelse 2002 • Premievals-fonden

Förvaltningsberättelse

Vad är Premievals-fonden?

I det allmänna pensionssystemet ingår att en del av pensionsavgiften avsätts till s.k. premiepension och förvaltas i värdepappersfonder efter individuella val av pensionsspararna. Den statliga Premievals-fonden fungerar som en värdepappersfond och kan väljas på samma sätt som andra fonder inom premiepensionssystemet. Premievals-fonden förvaltas av den statliga myndigheten Sjunde AP-fonden, som i detta sammanhang fungerar som ett fondbolag. Premievals-fonden är avsedd enbart för premiepensionsmedel och är inte öppen för annat sparande. Bestämmelser om Sjunde AP-fonden och Premievals-fonden finns i lagen (2000:192) om allmänna pensionsfonder (AP-fonder).

In- och utflöde av kapital

Under år 2002 tillfördes Premievals-fonden ytterligare kapital, när premiepensionsmedel för år 2000 fördelades på fonder. Vidare tillfördes fonden kapital genom att pensionssparare bytte till Premievals-fonden från andra fonder och att Premiepensionsmyndigheten (PPM) återinvesterade rabatten på förvaltningsavgiften. Totalt ökade fondkapitalet genom köp av andelar under år 2002 med cirka 198,7 miljoner kronor. Genom fondbyten från Premievals-fonden till andra fonder skedde ett utflöde på cirka 13,4 miljoner kronor under året.

Vid utgången av år 2002 hade 119 903 personer premiepensionsmedel med ett sammanlagt marknadsvärde på cirka 597 miljoner kronor placerade i Premievals-fonden. Detta motsvarade 1 % av det totala premiepensionskapitalet, vilket gjorde Premievals-fonden till den fjortonde största av de drygt 600 aktivt valbara fonderna inom premiepensionssystemet.

Ändrade fondbestämmelser

Finansinspektionen godkände den 20 mars 2002 ändringar av fondbestämmelserna för Premievals-fonden. Den viktigaste ändringen innebar att det blev möjligt att placera upp till 10 % av tillgångarna i onoterade finansiella instrument. I övrigt innebar ändringarna att listan över tillåtna länder för placeringar utökades och att limiten för värdepapperslån höjdes. Dessutom gjordes några formella och redaktionella ändringar i bestämmelserna.

Mål och placeringsinriktning

Fondmedlen placeras med inriktning att uppnå långsiktigt hög avkastning. Målet är att totalavkastningen under löpande femårsperioder är så god att Premievals-fonden hör till den bästa fjärdedelen av samtliga fonder som deltar i premiepensionssystemet. Medlen fördelas mellan olika tillgångslag, mellan olika geografiska marknader samt inom tillgångslag så att god riskspridning uppnås.

Fondens medel placeras i aktier och aktiere-laterade instrument samt i räntebärande finansiella instrument. Placeringar får ske i fondböcker och andra finansiella instrument som är eller inom ett år från emissionen avses bli noterade vid börser eller auktoriserade marknadspplatser i länderna inom EES samt Polen, Ryssland, Schweiz, Slovenien, Tjeckien, Turkiet, Ungern, Australien, Filippinerna, Hong Kong, Indien, Indonesien, Israel, Japan, Jordanien, Kina, Korea, Malaysia, Nya Zeeland, Pakistan, Singapore, Taiwan, Thailand, Egypten, Marocko, Sydafrika, Argentina, Brasilien, Chile, Colombia, Peru, Venezuela, Mexico, Kanada och USA. Placeringar får ske även i fondböcker och andra finansiella instrument som är föremål för regelbunden handel vid annan reglerad marknad som är öppen för allmänheten i nämnda länder. Till högst 10 % av fondens värde får placeringar göras i andra fondböcker och finansiella instrument än de som angivits tidigare.

Optioner och terminskontrakt får användas i syfte att effektivisera förvaltningen eller att skydda fondens tillgångar mot kurs- och valutaför-luster.

Ändrad strategisk tillgångsfördelning

Förvaltningen av Premievals-fondens tillgångar styrs av en normportfölj. Den visar den långsiktiga fördelningen av fondens olika tillgångslag, uttryckt som andel av fondens totala marknadsvärde. Normportföljen är utformad med syfte att nå det fastställda förvaltningsmålet. Till grund för beslutet om normportfölj ligger en omfattande s.k. ALM-studie (Asset Liability Modelling). Under det första halvåret 2002 slutfördes ett arbete med att undersöka om placeringar i ytterligare tillgångslag utöver börsnoterade aktier och räntebärande instrument kunde innebära fördelar för Premievals-fonden. Den tidigare genomförda ALM-studien kompletterades därför med ytterligare tillgångslag, bl.a. private equityfonder.

Private equityfonder är ett samlingsnamn för fonder med placeringar i onoterade företag som befinner sig i olika utvecklingsstadiet. Ofta görs placeringar på upp till 10 - 15 års sikt i företag som befinner sig i tidiga utvecklingsfaser. Skickliga förvaltare har kunnat uppvisa mycket god avkastning på långsiktiga placeringar i onoterade företag. Ett inslag av private equityfonder kan därför bidra till att öka avkastningen i en värdepappersportfölj med olika tillgångslag. Private equityfondernas avkastning visar visserligen en betydande samvariation med aktiemarknaden, men kan ändå i viss mån bidra till utjämning av avkastningsvariationer i en värdepappersportfölj med olika tillgångslag.

Den uppdaterade ALM-studien visade på fördelar med att inkludera privat equityfonder i

Premievals-fondens normportfölj. Vidare konstaterades att riskerna med detta tillgångslag skulle kunna reduceras genom s.k. fond-i-fondplaceringar. Det innebär att placeringar görs i fonder som i sin tur placerar i ett antal andra private equityfonder. På så sätt sprids riskerna med varje enskild placering. Efter förhandlingar med ett antal förvaltare av private equityfonder stod det också klart att Sjunde AP-fondens övriga krav kunde uppnås. Dessa krav gällde bl.a. legal struktur, marknadsvärderingstidpunkter, möjlighet att avyttra andelar samt miljö- och etikhänsyn i placeringarna.

Private equityfonder har oftast formen av kommanditbolag eller liknande utländska bolagsformer (limited partnerships). Eftersom Sjunde AP-fonden har ställt särskilda krav, har det i många fall krävts speciella lösningar för att möta dessa krav. Vidare har Sjunde AP-fonden ställt kravet att de direkta placeringarna inte får gå via s.k. skatteparadis. Detta har lett till att huvuddelen av placeringarna i private equityfonder kanaliseras genom särskilt bildade svenska kommanditbolag i vilka Premiesparfonden och Premievals-fonden är kommanditandelsägare.

För att inkludera private equityfonder ändrades den strategiska tillgångsfördelningen till följande, uttryckt som andel av fondens totala marknadsvärde (tidigare tillgångsfördelning anges inom parentes):

Aktier	88 %	(97 %)
varav svenska	20 %	(25 %)
varav utländska	68 %	(72 %)
Räntebärande placeringar	4 %	(3 %)
varav svenska realränteobligationer	3 %	(2 %)
varav likvida ränteplaceringar ("kassa")	1 %	(1 %)
Alternativa placeringar	8 %	(0 %)
varav private equityfonder	8 %	(0 %)

Förändringen av normportföljen skedde successivt från och med juni månad och var till större delen genomförd vid utgången av år 2002.

De utländska aktierna i normportföljen fördelas efter de olika delmarknadernas tyngd i den globala aktiemarknaden.

Valutasäkring

Aktieplaceringar i euro, brittiska pund, US-dollar och japanska yen kurssäkras genom valutaterminskontrakt till 50 % av marknadsvärdet. Placeringar i private equityfonder i euro, brittiska pund och US-dollar kurssäkras genom valutaterminskontrakt till 50 % av det värde som de tas upp till vid NAV-kursberäkning. Övriga placeringar i utländska valutor kurssäkras inte.

Årsberättelse 2002 • Premievalsfonden

Aktiv förvaltning och indexförvaltning

Med aktiv förvaltning menas att placeringarna avviker från marknadens genomsnitt i syfte att nå högre avkastning. Indexförvaltning innebär att placeringarna följer genomsnittet på marknaden (index) så nära som möjligt. Då blir också avkastningen i nivå med marknadens genomsnitt. Aktiv förvaltning har valts på de marknader där sådan förvaltning kan förväntas ge bättre resultat än indexförvaltning med hänsyn taget till kostnadsskillnaderna mellan förvaltningsformerna. Följande förvaltningsstruktur tillämpas:

Realränteplacerings: Indexförvaltning

Aktieplaceringar:

Andel i % av aktieplaceringar på respektive marknad

Marknad	Aktiv förvaltning	Indexförvaltning
Sverige	75	25
Europa	50	50
Amerika	0	100
Japan	100	0
Sydostasien/Oceanien	100	0

Intern och extern förvaltning

Med intern förvaltning menas att placeringsbesluten fattas av egna anställda förvaltare. Med extern förvaltning menas att placeringarna görs av särskilt anlitade utomstående kapitalförvaltare, ofta större specialiserade firmor. Sjunde AP-fonden sköter genom intern förvaltning alla räntebärande placeringar och huvuddelen av den svenska aktiva aktieförvaltningen samt valutasäkring. För global indexförvaltning av aktier, aktiv aktieförvaltning i utlandet och en mindre del av den svenska aktiva aktieförvaltningen samt för private equityfonder anlitas externa förvaltare.

Följande externa förvaltare anlitas:

State Street Global Advisors, London (hela den globala indexförvaltningen av aktier).
 Nomura Asset Management, London/Tokyo (hela den aktiva aktieförvaltningen i Japan).
 CDC IXIS Asset Management, Paris (hela den aktiva aktieförvaltningen i Europa).
 B. Carlson Investment Management, Stockholm (20 % av den aktiva aktieförvaltningen i Sverige).
 Schroder Investment Management, Singapore (hela den aktiva aktieförvaltningen i Sydostasien/Oceanien).
 Pantheon Ventures, San Francisco/London (delar av private equityfundsplaceringarna).
 LGT (Castle Private Equity), Zürich (delar av private equityfundsplaceringarna).
 Harbourvest Partners, Boston/London (delar av private equityfundsplaceringarna).
 Hamilton Lane Advisors, Philadelphia (delar av private equityfundsplaceringarna).

Miljö- och etikhänsyn i placeringsverksamheten

I placeringsverksamheten skall Sjunde AP-fonden ta miljö- och etikhänsyn utan att göra avkall på det övergripande målet om hög avkastning.

Det sker på så sätt att placeringar görs endast i företag som enligt fondens bedömning på ett godtagbart sätt följer kraven i de internationella konventioner som Sverige har undertecknat. För företag i Sverige krävs dessutom att de följer svensk lag. De konventioner som avses är främst

- konventioner om de mänskliga rättigheterna
  - barnkonventionen
  - ILO-konventionerna
  - internationella miljökonventioner
  - konventioner mot mutor och korruption.
- Placeringar är möjliga i totalt 2000 – 2500 företag över hela världen. Samtliga dessa företag granskas utifrån de angivna principerna. Placeringar tillåts inte i de företag som underkänns vid en sådan granskning. Uteslutning av ett företag från placeringar av Sjunde AP-fonden gäller under fem år efter det att
- dom avkunnats i domstol, eller
  - dokument publicerats av offentlig övervakare av internationell konvention där hänvisning skett till företaget, eller
  - företagsledningen erkänt brott.

Om ett företag visar på att åtgärder vidtagits för att komma till rätta med påtalade missförhållanden, kan styrelsen efter rekommendation från den konsultfirma som anlitas för att utföra granskningen och efter särskild prövning besluta att uteslutningen skall upphöra efter kortare tid än fem år.

Vid alternativa placeringar i private equity-fonder gäller att förvaltaren så långt det är möjligt försäkras sig om att Sjunde AP-fondens policy för miljö- och etikhänsyn i förvaltningen tillämpas i så stor del av de underliggande placeringarna som möjligt.

Förändringar i listan över otillåtna placeringar beslutas två gånger om året. Under år 2002 har följande företag varit uteslutna från Premievalsfondens placeringar. Inom parentes anges i vilka länder aktier i respektive företag handlas.

BHP Billiton (Australien, Storbritannien)
 BP Amocco (Storbritannien)
 Bridgestone (Japan) t.o.m. september 2002
 Chartered Semiconductor Manufacturing (Singapore)
 Chevron (USA)
 Coca Cola (USA, Mexico och Australien)
 Esselte (Sverige) t.o.m. september 2002
 Exxon Mobil (USA)
 Formosa Chemical & Fiber (Taiwan)
 Formosa Plastics (Taiwan)
 General Motors (USA) t.o.m. september 2002
 Goodyear (USA)
 Hyundai (Korea) fr.o.m. oktober 2002
 Kia Motors (Korea) fr.o.m. oktober 2002
 Imperial Chemical Industries (Storbritannien)
 ITT (USA) t.o.m. september 2002
 Johnson Controls (USA)
 Kookm (Korea) fr.o.m. oktober 2002
 Korea Telecom (Korea) fr.o.m. oktober 2002
 Liz Claiborne (USA) fr.o.m. oktober 2002
 Matsushita (Japan)

Mitsumi Electric (Japan)
 NTL House (Japan) fr.o.m. oktober 2002
 Nestlé (Schweiz)
 Nike (USA) fr.o.m. oktober 2002
 Omron (Japan)
 Pacific Dunlop (Australien) t.o.m. september 2002
 Petrobras (Brasilien)
 Posco (Korea)
 Rio Tinto (Storbritannien och Australien)
 Samsung (Korea) fr.o.m. oktober 2002
 Sanyo (Japan) fr.o.m. oktober 2002
 SAS (Sverige) fr.o.m. oktober 2002
 Sears (USA och Canada)
 Siemens (Tyskland)
 Standard Chartered (Storbritannien)
 Sumitomo Metal Mining (Japan)
 Talisman Energy (Canada)
 Target (USA)
 Texaco (USA)
 Thales (Frankrike)
 Thomson Multimedia (Frankrike)
 Total Fina (Frankrike)
 Tyco International (Storbritannien m.fl.)
 Unilever (Nederländerna och Storbritannien)
 Unocal (USA)
 Wal-Mart (USA och Mexico)

Förvaltningsavgift

Premievalsfonden betalar till Sjunde AP-fonden en förvaltningsavgift som uppgår till 0,5 % per år av fondens förmögenhet. Avgiften belastar fonden varje dag med 1/365-del av den för helt år beräknade avgiften. Avgiften avser kostnader för förvaltning, administration, redovisning, förvaring av värdepapper, information och tillsyn m.m.

Enligt avtal med Premiepensionsmyndigheten (PPM) lämnar Sjunde AP-fonden till PPM en rabatt på förvaltningsavgiften. För rabatten köper PPM nya andelar i fonden för premiepensionsspararnas räkning. Rabattens storlek beror på dels avgiftens storlek, dels hur stort kapital som förvaltas i fonden. Den del av rabatten som beror på avgiftens storlek går direkt tillbaka till Premievalsfondens sparare i form av nya andelar. Efter denna del av rabatten är avgiften nere i 0,48 % per år. Den del av rabatten som beror på kapitalstorleken i fonden samlas av PPM ihop till en gemensam pott för alla valbara fonder i systemet. Denna pott fördelas lika per sparad krona till alla dessa fonders sparare. Det går därför inte att på förhand beräkna hur mycket lägre den slutliga nettoavgiften blir för Premievalsfondens sparare. Preliminära beräkningar för år 2002 pekar mot att nettoavgiften under året var 0,25 %.

Transaktionsavgifter såsom courtage till mäklare och avgifter till depåbanker för värdepapperstransaktioner belastar Premieparfonden direkt och ingår inte i förvaltningsavgiften.

Avkastning

Avkastningen i Premievalsfonden under år 2002

Årsberättelse 2002 • Premievals-fonden

var - 30,3 %. Risken, mätt som standardavvikelse, var 21,1 %.

Målet för Premievals-fonden är att totalavkastningen under löpande femårsperioder motsvarar minst den övre kvartilen för samtliga fonder som deltar i premiepensionssystemet (dvs. hör till den bästa fjärdedelen av fonderna). Jämförelsen med övriga fonder i pensionssystemet avser det kapitalvägda genomsnittet för samtliga fonder som är öppna för aktiva val i premiepensionssystemet. Vikterna motsvarar den andel av premiepensionskapitalet som är placerat i respektive fond. Premiepensionssystemet startade under hösten 2000. Någon utvärdering för en hel femårsperiod kan därför inte göras. För perioden från starten till utgången av år 2002 var Premievals-fondens avkastning -41,4 %. Övre kvartilen för de jämförda PPM-fondernas avkastning var under samma period -30,7 %. Hittills ligger alltså avkastningen betydligt under målet.

Avkastningen i Premievals-fonden mäts också mot ett särskilt jämförelseindex. Under år 2002 uppgick jämförelseindexets avkastning till -28,9 %. Avkastningen i Premievals-fonden nådde alltså inte upp till jämförelseindexet under året.

Jämförelseindex

Jämförelseindex utgörs av ett sammanvägt index för de olika delportföljernas jämförelseindex efter respektive delportföljs vikt i normportföljen. Hänsyn tas därvid till den tillämpade valutavärdningen. Följande jämförelseindex används:

Svenska aktier	SIX-RXA (till och med den 31 juli 2002) SBX Stockholmsbörsens benchmarkindex (från och med den 1 augusti 2002)
Utländska aktier	
Europa	FTSE All World Index Europe exkl. Ryssland och Turkiet
Amerika	FTSE World Index Americas
Japan	FTSE World Index Japan
Sydostasien/Oceanien	FTSE World Index Asia Pacific exkl. Japan
Private equity	FTSE All World Index
Realränteobligationer	OMRX-REAL
Likvida ränteplaceringar	Index byggt på STIBOR dagslåneränta

Fondens tio största innehav i % av fondkapitalet

(exkl. placeringar i private equityfonder)

Astra Zeneca	2,0
Hennes & Mauritz	1,7
Ericsson	1,6
Microsoft	1,5
Nordea	1,5
Svenska Handelsbanken	1,3
General Electric	1,3
Svenska staten realränteobligation 3105	1,0
SCA	1,0
Pfizer	1,0
Summa tio största innehav	13,9

Placeringarnas geografiska fördelning i % av fondkapitalet

Amerika	42
Sverige	26
Övriga Europa	23
Japan	6
Sydostasien och Oceanien	3
Summa	100

Årsberättelse 2002 • Premievalsfonden

Nyckeltal	2002-12-31	2001-12-31	2000-12-31
Fondförmögenhet (kr)	596 979 825	668 064 664	561 500 419
Antal andelar	11 076 428,262	8 587 591,0666	6 324 705,5582
Andelskurs (kr)	53,88	77,67	88,78
Förvaltningsavgift (Tkr)	3 478	3 181	351
Totalavkastning Premievalsfonden (%)	-30,3	-12,5	-8,0
Totalavkastning Jämförelseindex (%)	-28,9	-12,1	-7,6
Totalavkastning PPM-index (%)	-33,2	-10,6	-
Totalrisk Premievalsfonden (standardavvikelse, %)	21,1	18,0	-
Totalrisk Jämförelseindex (standardavvikelse, %)	21,4	18,0	-
Totalrisk PPM-index (standardavvikelse, %)	20,4	19,8	-
Sharpekvot	-1,5	-	-
Aktiv risk (%)	2,3	-	-
Informationskvot	-0,6	-	-
Omsättningshastighet (%)	18,9	31,0	-
Kostnader			
Förvaltningsavgift före PPM-rabatt (%)	0,50	0,50	-
Förvaltningsavgift efter PPM-rabatt (%) ¹⁾	0,25	-	-
Totalkostnadsandel (TKA) före PPM-rabatt (%)	0,91	0,93	-
Totalkostnadsandel (TKA) efter PPM-rabatt (%) ¹⁾	0,66	-	-
Transaktionskostnader (Tkr)	1 971	2 086	-
Transaktionskostnad, andel av omsättning (%)	0,42	0,26	-

¹⁾ PPM-rabatten är preliminärt beräknad.

Förklaringar

PPM-index: Visar det kapitalvägda genomsnittet för samtliga övriga fonder inom PPM-systemet som är öppna för aktiva val. Vikterna motsvarar den andel av premiepensionskapitalet som är placerat i respektive fond.

Sharpekvot: Ett riskjusterat avkastningsmått som anger avkastningen per enhet risk (risk=standardavvikelse). Sharpekvoten beräknas som portföljvinst minus den riskfria räntan dividerad med standardavvikelsen. Exempel: Om årsavkastningen är 10 %, den riskfria räntan 4 % och standardavvikelsen 15 %, blir Sharpekvoten $((10-4)/15)=0,4$. Det betyder att vi erhåller 0,4 % avkastning per enhet risk.

Aktiv risk: Ett mått på hur mycket en portfölj avviker från sitt jämförelseindex. Den dagliga avkastningen för en portfölj jämförs med den dagliga avkastningen för motsvarande index. Standardavvikelsen för denna differens är ett mått på den aktiva risken. Ju lägre standardavvikelsen är, desto lägre är den aktiva risken. En låg aktiv risk innebär att de enskilda värdepapparnas vikter i portföljen är ungefär lika stora som värdepapparnas vikter i index. Avkastningen för en portfölj med låg aktiv risk kommer med stor sannolikhet att vara av samma storlek som avkastningen för index. En hög aktiv risk innebär att de enskilda värdepapparnas vikter i portföljen avviker från vikterna i index. Avkastningen för en portfölj med hög aktiv risk kan vara avsevärt större eller mindre än avkastningen för index.

Informationskvot: Ett mått på om risktagandet som visas av den aktiva risken har givit ett positivt bidrag till portföljens avkastning. En positiv informationskvot säger att portföljen har haft en högre avkastning än index. Ju större positivt tal, desto större överavkastning (portföljens avkastning - index avkastning) per enhet risk. Är informationskvoten negativ har portföljens avkastning varit lägre än index. Informationskvoten beräknas genom att portföljens relativa avkastning delas med portföljens aktiva risk. Med portföljens relativa avkastning menas portföljens avkastning under den aktuella perioden minus index avkastning under samma period.

Årsberättelse 2002 • Premievals-fonden

Balansräkning

Samtliga belopp i tusentals kronor	2002-12-31		2001-12-31	
Tillgångar				
Finansiella instrument med positivt marknadsvärde (not 1)	585 057	98,0%	659 913	98,8%
Bank och övriga likvida medel	12 055	2,0%	7 385	1,1%
Övriga kortfristiga fordringar	546	0,1%	4 069	0,6%
Summa tillgångar	597 658	100,1%	671 367	100,5%
Skulder				
Finansiella instrument med negativt marknadsvärde (not 2)	282	0,0%	1 103	0,2%
Övriga kortfristiga skulder	396	0,1%	2 200	0,3%
Summa skulder	678	0,1%	3 303	0,5%
Fondförmögenhet (not 3)	596 980	100,0%	668 064	100,0%
Posten inom linjen (not 12)	32 107	5,4%	9 082	1,4%

Resultaträkning

Samtliga belopp i tusentals kronor	2002	2001
Intäkter och värdeförändring		
Värdeförändring på aktierelaterade instrument (not 4)	-304 391	-61 445
Värdeförändring på ränterelaterade instrument (not 5)	2 595	536
Ränteintäkter (not 6)	6 121	34 708
Utdelningar (not 7)	13 110	9 091
Valutavinst och -förluster netto (not 8)	31 025	-50 501
Övriga intäkter (not 9)	71	13
Summa intäkter och värdeförändring	-251 469	-67 598
Kostnader		
Förvaltningskostnad (not 10)	-3 478	-3 181
Övriga kostnader (not 11)	-1 461	-1 454
Summa kostnader	-4 939	-4 635
Årets resultat	-256 408	-72 233

Redovisningsprinciper

Årsberättelsen för fonden har upprättats enligt Finansinspektionens föreskrifter och Fondbolagens Förenings rekommendationer för redovisning av värdepappersfonder.

Finansiella instrument värderas till verkligt värde. För finansiella instrument noterade på en auktoriserad börs sker värdering kl. 16.00 till senaste betalkurs. För onoterade innehav görs en försiktig beräkning av verkligt värde. Vid beräkning av realisationsvinster och realisationsförluster används genomsnittsmetoden. Utlånade värdepapper redovisas fortsatt i balansräkningen samt tas upp som ställd pant inom linjen. Erhållna och upplupna premier redovisas som ränteintäkt.

Skatt

Premievals-fonden är inte skattskyldig i Sverige. För placeringar i utlandet kan i vissa fall finnas skattskyldighet i form av s.k. definitiv källskatt på utdelningar.

I den tryckta årsberättelsen har noter till resultat- och balansräkning utelämnats. Notbilagan kan beställas från Sjunde AP-fonden.

Årsberättelse 2002 • Premievalsfonden

Revisionsberättelse

för Sjunde AP-fonden Premievalsfonden

Org nr 504400-8240

I egenskap av revisorer i Sjunde AP-fonden har vi granskat årsberättelsen för Premievalsfonden för år 2002. Granskningen har utförts i enlighet med god revisionssed i Sverige.

Årsberättelsen är upprättad enligt lagen om allmänna pensionsfonder samt de bestämmelser i lagen om värdepappersfonder som särskilt anges i lagen om allmänna pensionsfonder. Årsberättelsen ger därmed en rättvisande bild av fondens resultat och ställning i enlighet med god redovisningssed i Sverige.

Vid granskningen har inte framkommit anledning till anmärkning beträffande årsberättelsen.

STOCKHOLM DEN 13 FEBRUARI 2003

ANNA HESSELMAN
Auktoriserad revisor
Förordnad av regeringen

ANDERS BÄCKSTRÖM
Auktoriserad revisor
Förordnad av regeringen

LENA HEDLUND
Auktoriserad revisor
Förordnad av Finansinspektionen

Årsredovisning 2002 • Sjunde AP-fonden

Förvaltningsberättelse

Sjunde AP-fonden i det allmänna pensionssystemet

I det allmänna pensionssystemet ingår att en del av pensionsavgiften skall avsättas till s.k. premiepension och förvaltas i värdepappersfonder efter individuella val av pensionsspararna. Premiepensionssystemet administreras av den statliga Premiepensionsmyndigheten (PPM) som fungerar på samma sätt som ett s.k. unit-linkbolag. Sjunde AP-fonden, som också är en statlig myndighet, fungerar inom detta system på samma sätt som ett fondbolag med förvaltning av värdepappersfonder. För de personer som avstår från att välja någon annan fond i premiepensionssystemet skall medlen av PPM placeras i en särskild fond som kallas Premiesparfonden och förvaltas av Sjunde AP-fonden. Vidare förvaltar Sjunde AP-fonden ytterligare en fond, Premievals-fonden, som kan väljas på samma sätt som andra fonder inom premiepensionssystemet. Premiesparfonden och Premievals-fonden är avsedda enbart för premiepensionsmedel och är inte öppna för annat sparande.

Sjunde AP-fondens verksamhet med kapitalförvaltning startade i samband med att det första fonduvalet inom premiepensionssystemet ägde rum under hösten 2000. Därefter har Premiesparfonden och Premievals-fonden årligen tillförts kapital, när PPM har fördelat nya årgångar av premiepensionsmedel på fonder. Vidare har fonderna tillförts ytterligare kapital främst genom att PPM har återinvesterat rabatten på fondförvaltningsavgiften. Totalt ökade det förvaltade kapitalet med cirka 6,7 miljarder kronor genom köp av andelar i de båda fonderna under år 2002. Utlöset av kapital genom inlösen av andelar på grund av att premiepensionssparare bytte till andra fonder uppgick till sammanlagt cirka 285 miljoner kronor under året. Vid utgången av år 2002 förvaltade Sjunde AP-fonden sammanlagt 19,2 miljarder kronor, varav 96,9 % (18,6 miljarder kronor) i Premiesparfonden och 3,1 % (597 miljoner kronor) i Premievals-fonden.

Särskilda årsberättelser för Premiesparfonden och Premievals-fonden
Kapitalförvaltningen i Premiesparfonden och Premievals-fonden redovisas i särskilda årsberättelser för dessa fonder. Denna förvaltningsberättelse behandlar verksamheten i "fondbolaget" Sjunde AP-fonden.

Konsolidering av verksamheten

Sjunde AP-fondens verksamhet under år 2002 präglades av konsolidering och finjustering av arbetsformer och metoder efter uppbyggnadsperioden. Den fortsatta utvecklingen av förvaltningen skedde främst inom ett större projekt som avsåg att inkludera s.k. alternativa invester-

ingar i Premiesparfondens och Premievals-fondens placeringar.

Sjunde AP-fonden har en relativt liten men högt kvalificerad fast organisation. Därutöver utnyttjas externa funktioner på de områden där det är lämpligt för att säkerställa hög kompetens, låga kostnader och liten sårbarhet. Denna modell innebär att det är en viktig uppgift för den fasta organisationen att fungera som en kvalificerad beställare och ha en effektiv och fortlöpande kvalitets- och kostnadskontroll på de utlagda uppdragen.

Omfattningen och inriktningen på de externa kapitalförvaltningsuppdragen framgår av årsberättelserna för Premiesparfonden och Premievals-fonden. Under året har Sjunde AP-fonden utvecklat en modell för att systematiskt följa upp de externa förvaltarna, bl.a. genom regelbundna platsbesök.

Alternativa investeringar

Under senare delen av år 2001 påbörjades ett arbete som pågick under år 2002 för att undersöka om placeringar i ytterligare tillgångsslag utöver börsnoterade aktier och räntebärande instrument kunde innebära fördelar för Premiesparfonden och Premievals-fonden och i så fall inkludera dessa tillgångsslag i placeringarna.

Uppdaterad ALM-studie

Den tidigare genomförda ALM-studien (Asset Liability Modelling) kompletterades med tillgångsslagen hedgefonder och private equityfonder. Innebörden av dessa begrepp beskrivs närmare i årsberättelsen för Premiesparfonden. Analysen visade på fördelar att inkludera båda tillgångsslagen i Premiesparfonden och att inkludera private equityfonder i Premievals-fonden.

Ändrade fondbestämmelser

De tidigare fondbestämmelserna för Premiesparfonden och Premievals-fonden gav inte möjlighet till placeringar i hedgefonder och private equityfonder. Efter ansökan av Sjunde AP-fonden godkände Finansinspektionen den 20 mars 2002 ändringar i fondbestämmelserna för Premiesparfonden och Premievals-fonden. Ändringarna innebar att det blev möjligt att placera upp till 10 % av respektive fonds tillgångar i onoterade finansiella instrument. Detta utrymme kunde därefter utnyttjas för alternativa investeringar. Även i övrigt förekom kontakter mellan Sjunde AP-fonden och Finansinspektionen för att klargöra vilka krav som måste ställas på de alternativa investeringarnas legala struktur för att de skall vara tillåtna enligt tillämpliga bestämmelser i lagen (1990:1114) om värdepappersfonder.

Upphandling av förvaltare av alternativa investeringar

Efter offentlig upphandling anlätades den amerikanska konsultfirman New England Pension Consultants som stöd vid upphandlingen av förvaltare. En offentlig upphandling av förvaltare av hedgefonder och private equityfonder genomfördes därefter. Antalet inkomna anbud var mycket stort och den utvärderingsprocess som följde blev omfattande. Resultatet av upphandlingen framgår av årsberättelserna för Premiesparfonden och Premievals-fonden.

Genomförande av placeringarna

Hedgefonder och private equityfonder har oftast formen av kommanditbolag eller liknande utländska bolagsformer (limited partnerships). Eftersom Sjunde AP-fonden har ställt särskilda krav, bl.a. avseende möjlighet att avyttra andelar, marknadsvärderingstidpunkter samt miljö- och etikhänsyn i placeringarna har det i många fall krävts speciella lösningar för att möta dessa krav. Vidare har Sjunde AP-fonden ställt kravet att de direkta placeringarna inte får gå via s.k. skatteparadis. Detta har lett till att huvuddelen av placeringarna i hedgefonder och private equityfonder kanaliseras genom särskilt bildade svenska kommanditbolag i vilka Premiesparfonden och Premievals-fonden är kommanditandelsägare. Sammantaget har starten av placeringsverksamheten med alternativa investeringar medfört betydande arbetsinsatser av Sjunde AP-fonden med stöd av flera olika advokatbyråer.

Försäljning av licensrättigheter

Sjunde AP-fonden har utvecklat ett eget datasystem som gör det möjligt för externa kapitalförvaltare att via Internet registrera och överföra uppgifter om affärstransaktioner direkt till Sjunde AP-fondens affärsadministrativa system. Systemet utvecklades och sattes i drift under år 2000. Genom systemet kan verksamheten effektiviseras och en rad manuella arbetsmoment slopas. Detta innebär också att ett antal felkällor i samband med den manuella hanteringen försvinner. Vidare ger systemet möjligheter att på ett snabbt och säkert sätt kommunicera med de externa förvaltarna. Förändringar i innehav registreras i stort sett omedelbart, vilket gör det möjligt att löpande ha kontroll över positioner och risker i kapitalförvaltningen.

Flera andra kapitalförvaltare har visat intresse av att förvärva rättigheter att använda systemet. Att få in ytterligare användare skulle kunna bidra till att hålla nere kostnader för underhåll och vidareutveckling av systemet. Eftersom Sjunde AP-fonden inte kan ta på sig några åtaganden beträffande fortsatt systemutveckling, underhåll, support etc. är det inte möjligt för Sjunde AP-fonden att själv sälja licensrättigheter till andra

Årsredovisning 2002 • Sjunde AP-fonden

användare. I stället har Sjunde AP-fonden överlåtit samtliga rättigheter enligt upphovsrättslagen avseende den egenutvecklade programvaran till bolaget TradeChannel AB. Genom överlåtelsen får TradeChannel AB fritt förfoga över programvaran, vidareutveckla den och sälja licensrättigheter till nya användare. Detta gäller så länge som TradeChannel AB bedriver näringsverksamhet som innefattar kommersiell användning av programvaran. Om bolaget upphör med sådan verksamhet skall rättigheterna, inklusive gjord vidareutveckling, återlämnas till Sjunde AP-fonden. Som ersättning för överlåtelsen erhåller Sjunde AP-fonden under en sjuårsperiod en ersättning som baseras på de licensavgifter som TradeChannel AB erhåller genom sitt kommersiella utnyttjande av programvaran.

Personal

Antalet tillsvidareanställda har under året varit oförändrat tolv personer (sex kvinnor och sex män). Eftersom två av dessa under året påbörjat längre tjänstledigheter i samband med barns födelse, var vid utgången av år 2002 dessutom två personer (en man och en kvinna) tidsbegränsat anställda på vikariat.

Den totala sjukfrånvaron under året uppgick till 1,3 % av de anställdas sammanlagda ordinarie arbetstid. Någon långtidssjukfrånvaro (60 dagar eller mer) förekom inte.

Incitamentsprogram

Styrelsen beslutade under år 2001 om ett incitamentsprogram som började tillämpas under år 2002. Syftet är att premiera värdeskapande och långsiktighet i pensionsspararnas intresse. Programmet följer regeringens riktlinjer för incitamentsprogram i statliga företag. Det omfattar all personal och innebär att en bonus på maximalt 3 – 6 månadslöner kan betalas ut om alla mål har uppfyllts. De gemensamma bonusgrundande målen avser i huvudsak förvaltningsresultatet i form av avkastning i relation till jämförelseindex och övriga fonder inom PPM-systemet. Vidare finns för varje anställd individuella mål fastställda, som skall spegla den anställdes bidrag till att fondens övergripande mål uppfylls.

För år 2002 kommer endast bonus knuten till de individuella målen att betalas ut.

Resultat och finansiering

Resultat i form av avkastning för Premiesparfonden och Premievals-fonden redovisas i årsberättelserna för respektive fond.

Det ekonomiska resultatet för myndigheten ("fondbolaget") Sjunde AP-fonden år 2002 uppgick till - 31 138 tkr (- 25 997 tkr). Det balanserade underskottet vid årets slut var 105 855 tkr (74 716 tkr).

Kostnaderna för Sjunde AP-fondens verksamhet skall täckas av de förvaltningsavgifter som tas ur de förvaltade medlen. Kostnaderna för att bygga upp verksamheten skall fördelas över flera år för att inte oproportionerligt belasta

någon enstaka årgång av premiepensionssparare. För att finansiera det balanserade negativa resultatet har Sjunde AP-fonden tillgång till krediter i Riksgäldskontoret. Enligt regeringens beslut disponerade Sjunde AP-fonden under år 2002 dels ett räntekonto med kredit på högst 90 miljoner kronor, dels lån på högst 15 miljoner kronor för finansiering av anläggningstillgångar.

Eftersom cirka 97 % av det förvaltade kapitalet finns i Premiesparfonden, är det avgifterna från denna fond som spelar den avgörande rollen för utvecklingen av Sjunde AP-fondens ekonomiska resultat. Förvaltningsavgiften, som uppgår till 0,5 % per år av det förvaltade kapitalet, reduceras genom det rabattsystem som tillämpas av Premiepensionsmyndigheten (PPM). Rabatten tillfaller pensionsspararna genom att PPM köper nya fondandelar för rabattbeloppet. För Premiesparfonden innebär rabattsystemet att nettoavgiften för närvarande är 0,16 %. Genom rabattsystemets konstruktion är det svårt att höja denna nettoavgift utan att bruttoavgiften blir orimligt hög. Av nettoavgiften på 0,16 % per år används 0,08 procentenheter för rörliga (kapitalberoende) kostnader för externa kapitalförvaltare m.m. Återstående 0,08 procentenheter skall alltså täcka alla övriga kostnader (personal, lokaler, datasystem etc.). Dessa kostnader är på kort sikt fasta. En beräkning utifrån en rad antaganden om in- och utflöden av kapital, avkastning, kostnadsutveckling etc. visar att Sjunde AP-fonden kommer att redovisa successivt förbättrade årsresultat. Fram till och med år 2010 beräknas dock årsresultaten vara negativa. Genom årliga överskott därefter beräknas det balanserade underskottet bli allt lägre för att efter ytterligare cirka åtta år vara helt eliminerat.

Årsredovisning 2002 • Sjunde AP-fonden

Resultaträkning

Samtliga belopp i tusentals kronor	2002	2001
Rörelsens intäkter		
Förvaltningsavgifter	108 293	92 566
Avgår rabatt till PPM	<u>-72 596</u>	<u>-60 503</u>
Övriga rörelseintäkter	6	625
Rörelsens kostnader		
Övriga rörelsekostnader (not 1)	-45 724	-41 016
Personalkostnader (not 2)	-18 543	-16 238
Rörelseresultat	-28 564	-24 566
Finansiella intäkter och kostnader		
Ränteintäkter bank	533	737
Räntekostnader Riksgäldskontoret	-3 107	-2 168
Resultat efter finansiella intäkter och kostnader	-31 138	-25 997
Årets resultat (not 3)	-31 138	-25 997

Balansräkning

Samtliga belopp i tusentals kronor	2002-12-31	2001-12-31
Tillgångar		
<i>Anläggningstillgångar</i>		
Inventarier (not 4)	3 039	7 181
Summa anläggningstillgångar	3 039	7 181
<i>Omsättningstillgångar</i>		
Övriga fordringar	304	10
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter (not 5)	10 304	10 384
Kassa och bank	2 037	3 740
Summa omsättningstillgångar	12 645	14 134
Summa tillgångar	15 684	21 315
Eget kapital och skulder		
<i>Eget kapital</i>		
Balanserat resultat	-74 717	-48 719
Årets resultat	<u>-31 138</u>	<u>-25 997</u>
Summa eget kapital	-105 855	-74 716
<i>Skulder</i>		
Krediter i Riksgäldskontoret (not 6)	91 563	21 729
Leverantörsskulder	3 116	1 485
Övriga skulder	1 247	1 265
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter (not 7)	25 613	71 552
Summa skulder	121 539	96 031
Summa eget kapital och skulder	15 684	21 315
Ställda panter	Inga	Inga
Ansvarsförbindelser	Inga	Inga

Redovisningsprinciper

Årsredovisningen har upprättats enligt årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd. Fonden följer de regler som finns i lagen (2000:192) om allmänna pensionsfonder (AP-fonder).

PPM-rabatten tas upp som avgående post under intäkter, eftersom den utgör en betydande del av bruttointäkten och är helt opåverkbar av Sjunde AP-fonden.

Inventarier aktiveras och avskrivning sker enligt plan på tre år för datautrustning och på fem år för övriga inventarier. Fordringar upptas till det värde som de beräknas inflyta med.

Årsredovisning 2002 • Sjunde AP-fonden

Not 1 – Övriga rörelsekostnader

Samtliga belopp i tusentals kronor	2002	2001
Revision	1 012	1 066
Externa förvaltare och förvaringsinstitut	19 344	12 855
Externa tjänster	14 256	16 964
Övriga kostnader	6 233	5 278
Avskrivningar enligt plan	4 879	4 853
Summa övriga kostnader	45 724	41 016
Arvoden till revisionsbolag		
Revisionsuppdrag		
Öhrlings PricewaterhouseCoopers	531	844
KPMG	200	98
Deloitte & Touche	281	124
Summa revisionsuppdrag	1 012	1 066
Andra uppdrag än revisionsuppdrag		
Öhrlings PricewaterhouseCoopers	126	274
KPMG	0	68
Deloitte & Touche	743	424
Summa andra uppdrag än revisionsuppdrag	869	766

Not 2 - Personalkostnader

Samtliga belopp i tusentals kronor	2002	2001
Antal anställda		
Medeltal anställda	13	12
Anställda 31 december	14 (varav 2 tjänstlediga)	12
Antal personer i ledningsgruppen 31 december	5	5
Löner och arvoden		
Styrelseordförande	100	100
VD	1 839	2 245
Styrelsen exkl ordförande	408	375
Ledningsgruppen exkl VD	4 167	4 151
Övriga anställda	3 916	3 771
Summa	10 430	10 642
Rörlig ersättning		
VD	274	0
Ledningsgruppen exkl VD	589	0
Övriga anställda	303	0
Summa	1 166	0
Pensionskostnader		
VD	231	333
Övriga anställda	1 332	2 014
Summa	1 563	2 347
Sociala kostnader		
Sociala avgifter och ersättningar	3 956	3 409
Summa	3 956	3 409
Övriga personalkostnader	1 428	-160
Summa personalkostnader	18 543	16 238

För verkställande direktören och vice verkställande direktören finns avtal med särskilda bestämmelser om pensionsförmåner och avgångsvederlag. Avtalen innebär i huvudsak pensionsrätt vid 60 års ålder och rätt till avgångsvederlag motsvarande 18 månadslöner.

Den rörliga ersättningen beskrivs närmare i förvaltningsberättelsen. Beloppen är preliminärt beräknade, eftersom de inte till alla delar är fastställda när denna årsredovisning beslutas.

Ytterligare uppgifter om styrelsen finns i "Årsredovisning 2002, del 1".

Not 3 – Fördelning av Sjunde AP-fondens kostnader och intäkter på Premiesparfonden och Premievalsfonden

Enligt lagen (2000:192) om allmänna pensionsfonder (AP-fonder) får Sjunde AP-fonden ur vardera av Premiesparfonden och Premievalsfonden ta ut medel för de förvaltningskostnader som uppkommit för respektive fond. Om kostnaderna avser både Premiesparfonden och Premievalsfonden, skall de fördelas på ett skäligt sätt. I följande tabell redovisas hur intäkter och kostnader hos Sjunde AP-fonden hänförs till respektive fond. Som fördelningsgrund för gemensamma kostnader används genomsnittlig fondförmögenhet i respektive fond. Under år 2002 var fördelningen 96,7 % (96,6 %) på Premiesparfonden och 3,3 % (3,4 %) på Premievalsfonden.

Samtliga belopp i tusentals kronor	Premiesparfonden	Premievalsfonden	Totalt
Intäkter			
Förvaltningsavgifter	104 815	3 478	108 293
Avgår rabatt till PPM	-71 515	33 300	-1 081
Övriga särintäkter	0	0	0
Fördelade gemensamma intäkter	0	521	18
Summa intäkter	33 821	2 415	36 236
Kostnader			
Särkostnader	18 716	628	19 344
Fördelade gemensamma kostnader	46 446	1 584	48 030
Summa kostnader	65 162	2 212	67 374
Årets resultat	-31 341	203	-31 138
Ingående balanserat resultat	-73 344	-1 373	-74 717
Utgående balanserat resultat	-104 685	-1 170	-105 855

Not 4 – Inventarier

Samtliga belopp i tusentals kronor	2002-12-31	2001-12-31
Ingående anskaffningsvärde	15 434	14 777
Inköp	737	657
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	16 171	15 434
Ingående avskrivningar	-8 253	-3 400
Årets avskrivningar	-4 879	-4 853
Utgående ackumulerade avskrivningar	-13 132	-8 253
Utgående bokfört värde	3 039	7 181

Not 5 – Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

Samtliga belopp i tusentals kronor	2002-12-31	2001-12-31
Upplupna fondavgifter, brutto	8 401	8 302
Övrigt	1 903	2 082
Summa förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	10 304	10 384

Årsredovisning 2002 • Sjunde AP-fonden

Not 6 – Krediter i Riksgäldskontoret

Samtliga belopp i tusentals kronor	2002-12-31		2001-12-31	
	Total ram	Utnyttjad	Total ram	Utnyttjad
Rörlig kredit på räntekonto	90 000	88 657	90 000	9 822
Lån för finansiering av anläggningstillgångar	15 000	2 906	22 000	11 907
Summa krediter i Riksgäldskontoret	105 000	91 563	112 000	21 729

Lån för finansiering av anläggningstillgångar har samma löptid som avskrivningstiden för de tillgångar som lånen avser. Räntan på den rörliga krediten och lånen för finansiering av anläggningstillgångar är rörlig och baserad på reporäntan. Vid utgången av år 2002 var räntesatsen 4,07 %.

Under år 2003 disponerar Sjunde AP-fonden ett räntekonto med kredit på högst 150 miljoner kronor och en låneram på 15 miljoner kronor för finansiering av anläggningstillgångar.

Not 7 – Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

Samtliga belopp i tusentals kronor	2002-12-31	2001-12-31
	Upplupna semesterlöner och sociala avgifter	1 020
Upplupen bonus och sociala avgifter	1 549	-
Upplupen rabatt PPM	16 197	64 368
Övrigt	6 847	6 572
Summa upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	25 613	71 552

STOCKHOLM DEN 12 FEBRUARI 2003

BENGT RYDÉN
Ordförande

PER-OLOF EDIN
Vice ordförande

REINHOLD GEIJER

MARI-ANN KRANTZ

LARS LINDER-ARONSON

HANS MERTZIG

CHRISTINA STRIBY

LENA WESTERLUND ELOFSSON

PETER NORMAN
Verkställande direktör

Årsredovisning 2002 • Sjunde AP-fonden

Revisionsberättelse för Sjunde AP-fonden

Org nr 802406-2302

Vi har granskat årsredovisningen och bokföringen samt styrelsens förvaltning i Sjunde AP-fonden för år 2002. Det är styrelsen som har ansvaret för räkenskapshandlingarna och förvaltningen. Vårt ansvar är att uttala oss om årsredovisningen och förvaltningen på grundval av vår revision.

Revisionen har utförts i enlighet med god revisionssed i Sverige. Det innebär att vi planerat och genomfört revisionen för att i rimlig grad försäkra oss om att årsredovisningen inte innehåller väsentliga fel. En revision innefattar att granska ett urval av underlagen för belopp och annan information i räkenskapshandlingarna. I en revision ingår också att pröva redovisningsprinciperna och styrelsens tillämpning av dem samt att bedöma den samlade informationen i årsredovisningen. Vi anser att vår revision ger oss rimlig grund för våra uttalanden nedan.

Årsredovisningen har upprättats i enlighet med lagen om allmänna pensionsfonder och ger därmed en rättvisande bild av Sjunde AP-fondens resultat och ställning i enlighet med god redovisnings-
sed i Sverige.

Revisionen har icke givit anledning till anmärkning beträffande årsredovisningen, de i densamma upptagna resultat- och balansräkningarna, bokföringen eller inventeringen av tillgångarna eller i övrigt mot förvaltningen.

Vi tillstyrker att resultaträkningen och balansräkningen fastställs.

STOCKHOLM DEN 13 FEBRUARI 2003

ANNA HESSELMAN
Auktoriserad revisor
Förordnad av regeringen

ANDERS BÄCKSTRÖM
Auktoriserad revisor
Förordnad av regeringen

LENA HEDLUND
Auktoriserad revisor
Förordnad av Finansinspektionen

Box 100, 101 21 Stockholm
Tel: 08-412 26 60, Fax: 08-22 46 66
www.ap7.se